

Základy lesnické typologie

1

1

Základy lesnické typologie

Rozmanitost přírodních podmínek v ČR

2

Základy lesnické typologie

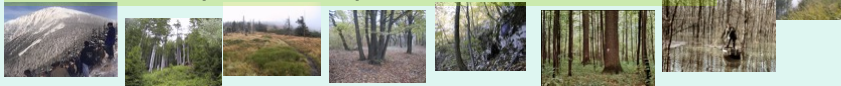
Rozmanitost přírodních podmínek v ČR

3

Základy lesnické typologie

Rozmanitost přírodních podmínek v ČR

Nutnost diferencovaného hospodaření v lesích

(diferencované pěstění lesů)

Přírodní podmínky z lesnického hlediska v ČR charakterizovány **TYPOLOGICKÝM SYSTÉMEM**

Soubory lesních typů

Typologie lesů		Přehled souborů lesních typů											
Biogeografická oblast	Lesní typ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I. Severní	1.1.1.1	37	38										
	1.1.1.2	39	40										
II. Střední	2.1.1.1	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
	2.1.1.2	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64
III. Jižní	3.1.1.1	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76
	3.1.1.2	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88
IV. Západní	4.1.1.1	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
	4.1.1.2	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112

4

4

Vyhláška č. 298/2018 Sb.

Vyhláška o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů

Typologický systém

§ 4

- (1) Typologický systém slouží pro klasifikaci trvalých ekologických podmínek lesů, na jejichž základě vymezuje v lesích části s podobnými růstovými a produkčními podmínkami, vyhodnocuje tyto ekologické podmínky a vytváří podklady pro vhodné lesnické hospodaření.
- (2) Typologický systém se skládá z
 - a) lesních vegetačních stupňů,
 - b) ekologických řad,
 - c) edafických kategorií,
 - d) souborů lesních typů a
 - e) lesních typů.
- (3) Typologický systém je na úrovni souborů lesních typů upraven v příloze č. 4 k této vyhlášce.

5

5

Typologický systém

- Založen na horizontálním a vertikálním členění přírodních podmínek

TYPOLOGICKÝ SYSTÉM ≡ EKOLOGICKÁ SÍŤ

- Vertikální členění

LESNÍ VEGETAČNÍ STUPNĚ

Vylišeny na základě vztahu mezi klimatem a biocenózou

- Horizontální členění

EDAFICKÉ ŘADY A KATEGORIE

Vylišeny zejména na základě rozdílů půdních vlastností

6

6

Typologický systém - systematika

Charakterizovány

- Číselně: 1-10 (+ skupina borů – 0)
- Slovně: podle nejvýznamnějších původních dřevin daného výškového pásma

Význam slovních označení v typologickém systému: **dbBK = dubová bučina**

Většina lesních typů ve

3. lesním vegetačním stupni

7

7

Přehled lesních vegetačních stupňů a jejich klimatická charakteristika v Hercynské oblasti

Lesní vegetační stupeň			Plošný podíl v ČR	Nadmořská výška	Průměrná roční teplota	Průměrné roční srážky
číslo	označení	slovní vyjádření	%	m.n.m.	°C	mm
1	DB	<i>dubový</i>	8.3	<350	> 8.0	<600
2	bkDB	<i>bukodubový</i>	14.9	350-400	7.5-8.0	600-650
3	dbBK	<i>dubobukový</i>	18.4	400-550	6.5-7.5	650-700
4	BK	<i>bukový</i>	5.7	550-600	6.0-6.5	700-800
5	jdBK	<i>jedlobukový</i>	30.0	600-700	5.5-6.0	800-900
6	smBK	<i>smrkobukový</i>	12.0	700-900	4.5-5.5	900-1050
7	bkSM	<i>bukosmrkový</i>	5.0	900-1050	4.0-4.5	1050-1200
8	SM	<i>smrkový</i>	1.7	1050-1350	2.5-4.0	1200-1500
9	KOS	<i>klečový</i>	0.3	>1350	< 2.5	>1500
0	BO	<i>bory</i>	3.7			
10	<i>alpínský</i>					

8

8

Typologický systém – horizontální členění

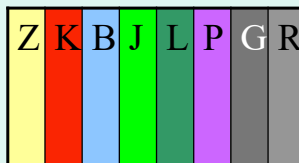
- Ekologické a řady a kategorie
- Vyjadřují diferenciaci růstových podmínek podle stanovištních rozdílů, především půdních
- Diferenciace podle půdních podmínek je výraznější než podle lesních vegetačních stupňů

9

9

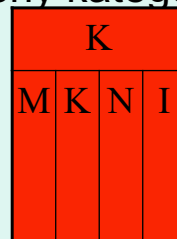
Typologický systém – horizontální členění

8 základních řad

Uvnitř každé řady jsou vylišeny kategorie

Příklad - řada K:

Celkem je 24 kategorií

10

10

Typologický systém horizontální členění

Edafické řady a kategorie se označují velkým písmenem začáteční písmeno hlavní charakteristiky

- X - xerothermní
- Z - zakrslá
- B - bohatá
- L - lužní
- O - oglejená
- R - rašelinná

Na základě uvedeného členění jsou v typologickém systému vylíšeny

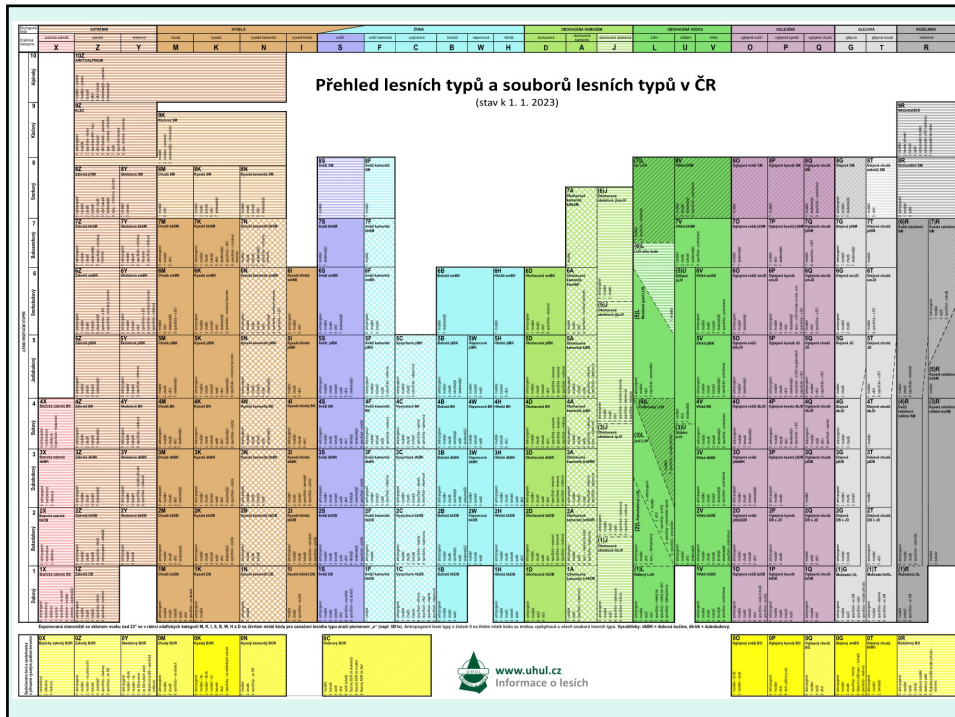

Lesní typy

Soubory lesních typů

11

11

12

Soubory lesních typů																								
Typologie lesů										Přehled souborů lesních typů														
ř.	extrémní			kyselá					živná			oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená		podmáčená		raš.			
kategorie	zerotermní	zakrslá	skletlová	chudá	normální	kamenitá	uléhavá	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlinitá	hlinitá	kamenitá	sulfurová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselá	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh., chudá
	X	Z	Y	M	K	N	I	S	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z			9K																			9R
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A				8V			8Q	8T	8G	8R	
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B						7V	7O	7P	7Q	7T	7G	7R	
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A	6J	6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A				4V	4O	4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O					3R
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A		2L		2V	2O	2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K		0I		0C										0O	0P	0Q	0T	0G	0R

13

Soubory lesních typů																								
Typologie lesů										Přehled souborů lesních typů														
ř.	extrémní			kyselá					živná			oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená		podmáčená		raš.			
kategorie	zerotermní	zakrslá	skletlová	chudá	normální	kamenitá	uléhavá	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlinitá	hlinitá	kamenitá	sulfurová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselá	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh., chudá
	X	Z	Y	M	K	N	I	S	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z			9K																			9R
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A				8V			8Q	8T	8G	8R	
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B						7V	7O	7P	7Q	7T	7G	7R	
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A	6J	6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A				4V	4O	4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O					3R
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A		2L		2V	2O	2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K		0I		0C										0O	0P	0Q	0T	0G	0R

14

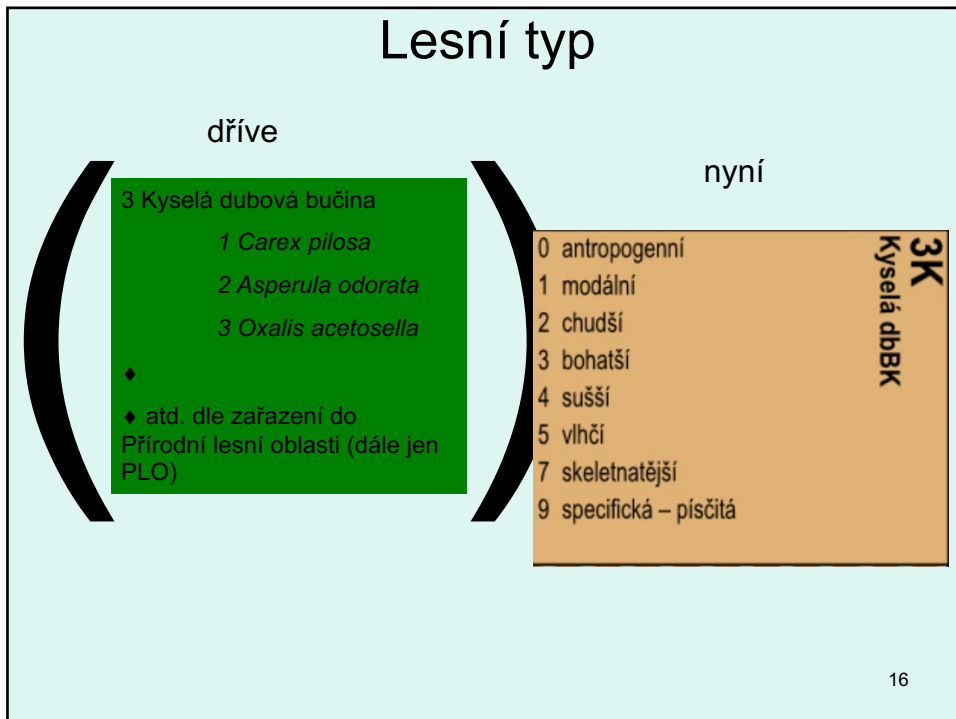
Soubory lesních typů

Typologie lesů **Přehled souborů lesních typů**

ř.	extrémní			kyselá						živná			oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená		podmáčená		raš.		
kategorie	zerotermní	zakaslá	skeletová	chudá	normální	kamenitá	uhlíhavá	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlinitá	hlinitá	kamenitá	sulfidová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselá	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh., chudá
	X	Z	Y	M	K	N	I	S	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z			9K																			9R
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F											8P	8Q	8T	8G	8R
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F											7P	7Q	7T	7G	7R
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F											6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F											5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F											4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F															3R
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S												2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S												1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K		0N	0C												0P	0Q	0T	0G	0R

3 Kyselá dubová bučina
 1 carex pilosa
 2 asperula odorata
 3 oxalis acetosella

15

16

Soubor lesních typů

Lesní typ

3K1 Kyselá dubová bučina

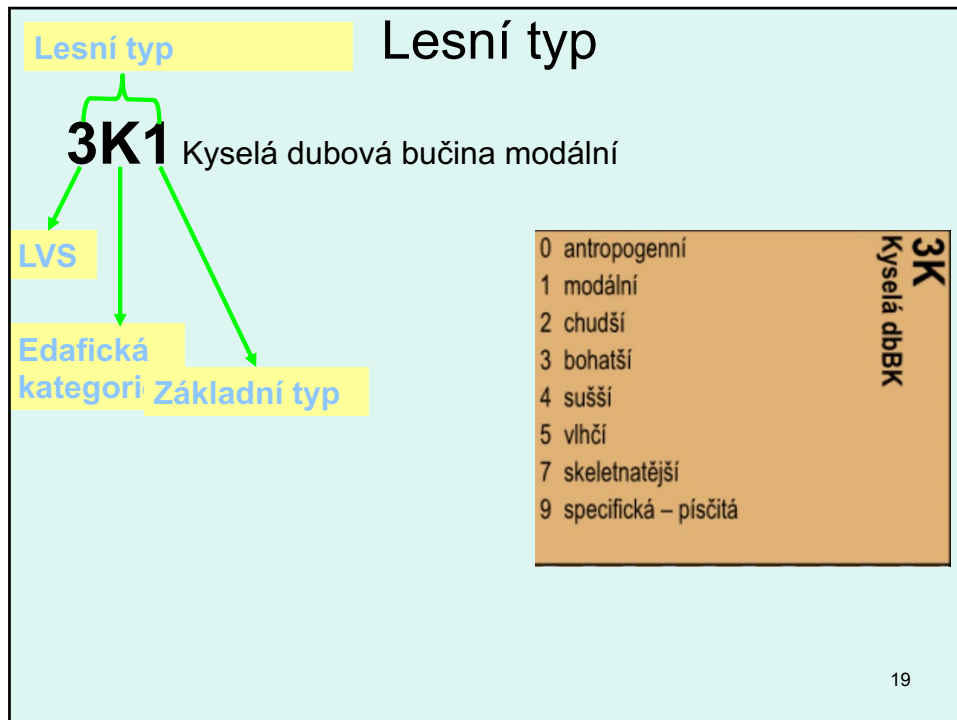
0 antropogenní	3K Kyselá dbBK
1 modální	
2 chudší	
3 bohatší	
4 sušší	
5 vlhčí	
7 skeletnatější	
9 specifická – písčitá	

Lesní typ

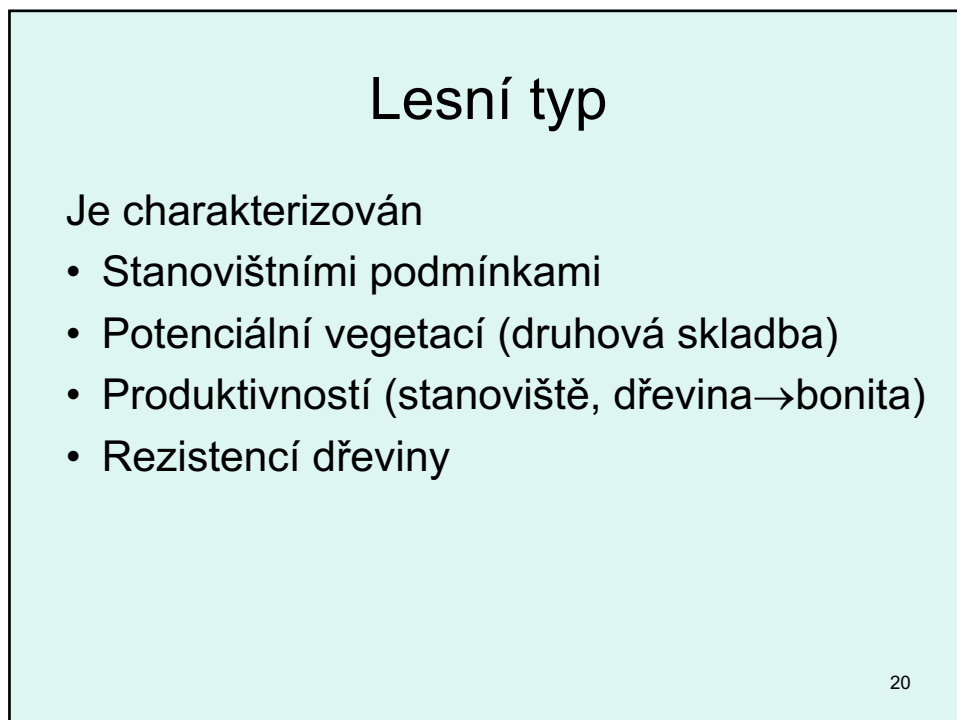
Lesní typ

3K1 Kyselá dubová bučina modální

0 antropogenní	3K Kyselá dbBK
1 modální	
2 chudší	
3 bohatší	
4 sušší	
5 vlhčí	
7 skeletnatější	
9 specifická – písčitá	

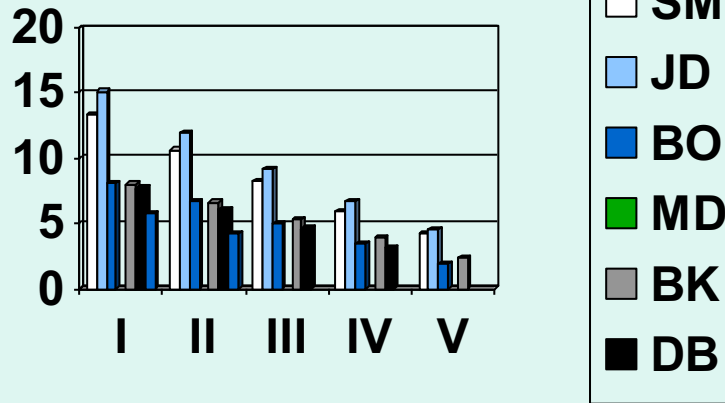
19

20

Lesní typ-bonita-CBP

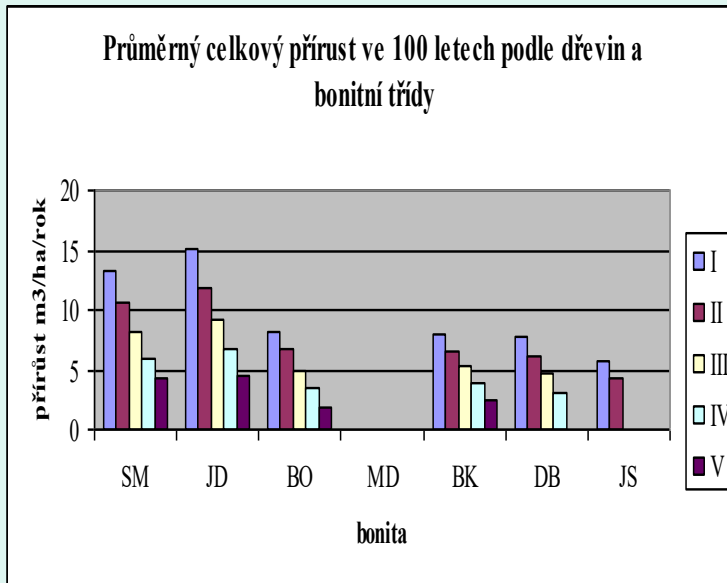

21

21

Lesní typ-bonita-PCP

Průměrný celkový přírůst ve 100 letech podle dřevin a bonitní třídy

22

22

Soubory lesních typů

Typologie lesů **Přehled souborů lesních typů**

ř.	extrémní			kyselé					živná				oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená		podmáčená	raš.			
kategorie	zerotermní	zakrásá	skeletová	chudá	normální	kamenitá	ulhřavá	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlinitá	hlinitá	kamenitá	sulfurová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselé	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh., chudá
	X	Z	Y	M	K	N	I	S	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z			9K																			9R
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A				8V			8Q	8T	8G	8R	
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B						7V		7O	7P	7Q	7T	7G	7R
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A	6J	6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A				4V	4O	4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O					3R
2	2X			2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A		2L		2V	2O	2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K														0O	0P	0Q	0T	0G	0R

23

1X - dřínová doubrava (0,19 %)

Dřínové doubravy zahrnují společenstva teplomilných doubrav (většinou s účastí dubu šipáku) převážně zakrslého vzrůstu, které se vyskytují na bázech bohatém geologickém podloží na extrémně suchých stanovištích teplých oblastí, hlavně na slunných svazích, temenech svahů a hřebenech v nížinách a nižších pahorkatinách do nadmořské výšky 450 m (někdy i výše).

Na vyvěřelých bazických horninách, hlavně čedičích, znělicích, tufech apod. v Českém středohoří, je půdním typem ranker typický, litický s přechody k litozemí. Půda je písčitohlinitá, středně hluboká, mělká až velmi mělká, skeletovitá až skeletová. Obdobná společenstva se vyvinula na slunných skalnatých svazích na živnami bohatších horninách v Předhoří Českomoravské vrchoviny. Na vápencích, především v Českém a Moravském krasu a v Pavlovských vrších je půdním typem rendzina typická, litická či mullová. Na vyvýšených výstupech karbonát - silikátových hornin (opuky, slíny, vápnité pískovce, břidlice apod.) v České křídové pánevi, ve ždánických sedimentech Středomoravských Karpat aj. vznikly pararendziny typické až litické, většinou mělké a značně skeletovité. Na mělkých sprašových překryvech na štěrkopískových terasách Jihomoravských úvalů, ždánických pískovcích Středomoravských Karpat aj. je půdním typem sprašová pararendzina. Někdy může být značně skeletovitá, jindy jemně písčitá (arenická). Humusovou formou je většinou mull, mullový moder nebo moder.

V přirozené skladbě převládá dub zimní, kolísavé zastoupení má dub pýřitý (šipák), který na extrémních stanovištích až převládá. Výraznou složku tvoří keřové patro, zvláště dřín, dále skalník, ptačí zob, hojně jsou dřeviny druhé velikosti - babyka, břek, muk (DBZ 6, DBP 2, HB 1, (CER), BRK 1, MK, BBK, teplomilné keře). Typickou ukázkou je porostní profil z lokality Doutnáč.

Příloha 40: Porostní profil z lokality Doutnáč

Porostní profil znázorňuje lesostep s přechodem do habrových doubrav. Stromové patro tvoří hlavně dub pýřitý (šipák) z pařezových výmladků. Všechny stromy jsou zakrslé, hlavně v okrají stepi. Hustý hlouček ve spodní části je rozkreslen ve třech pruzích.

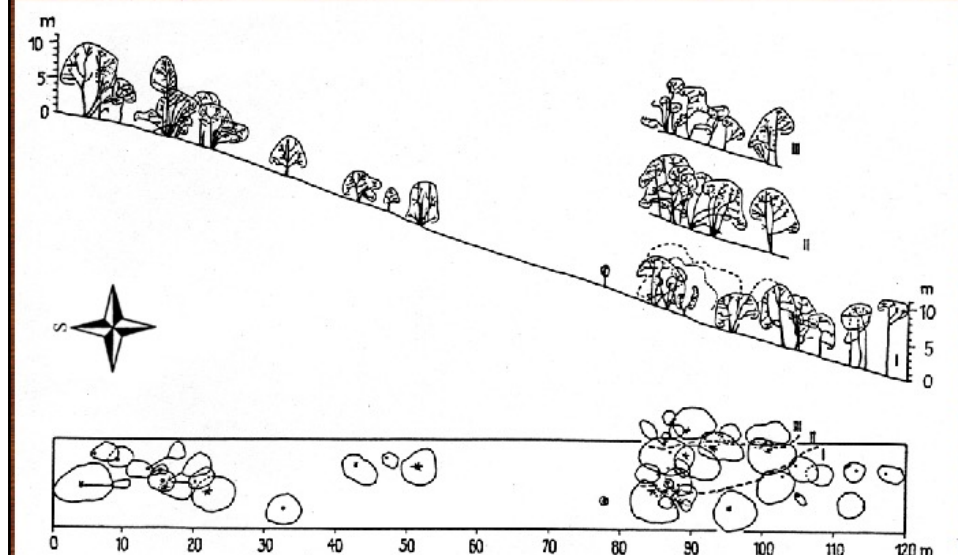
Fytocenóza vytváří pestrou mozaiku druhů, která se mění jak podle stanoviště, tak i podle hustoty stromového patra směrem k lesostepím. Význačné jsou i měnící se aspekty během roku, nejpestřejší je jarní aspekt. V bohatém společenstvu se vedle druhů ESR 3 - vysychavé, bohaté (háiové) uplatňují druhy ESR 2 - suché, bohaté a ESR 1 - vápnomilné. Vedle ožanky

24

Porostní profil z lokality Doutnác

Doutnác. Porostní profil znázorňuje lesostep a step s přechodem do habrových doubrav. Stromové patro tvoří hlavně dub plstnatý - šipák z pařezových výmladků. Všechny stromy jsou zakrslé, hlavně v okraji stepi a v ní. Hustý hlouček dubů ve spodní části je rozkreslen ve třech pruzích.

25

Rezervace Doutnác, lesostep s dubem šipákem a třemdavou (Karlštejn, 1961)

26

Soubory lesních typů

Typologie lesů **Přehled souborů lesních typů**

ř.	extrémní	kyselá						živná				oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená		podmáčená	raš.				
kategorie	zerotermní	zakalslá	skeletová	chudá	normální	kamenitá	užhavá	středně boh.	svěží	vysycená	normální	hlinitá	hlinitá	kamenitá	sut'ová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselá	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh., chudá
	X	Z	Y	M	K	N	I	S	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z			9K																			9R
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A				8V			8Q	8T	8G		8R
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B						7V	7O	7P	7Q	7T	7G		7R
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A	6J	6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A				4V	4O	4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O					3R
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A		2L		2V	2O	2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K		0N		0C										0O	0P	0Q	0T	0G	0R

27

9Z - kosodřevina - kleč (0,16 %)

Kosodřevina - kleč zaujímá nejvyšší polohy a také nejchladnější polohy Krkonoš nad přirozenou hranicí stromové vegetace v nadmořských výškách 1.250 - 1.450 m. V ledovcových karech a na strmých skalnatých a sut'ových svazích sestupuje i níže do LVS smrkového. Izolované ostrovy kleče se na těchto specifických stanovištích vyskytují také na Šumavě (v karech Černého a Plešného jezera, na Trojmezí aj.). Klečové porosty ve vrcholové části Hrubého Jeseníku a Kralického Sněžníku nejsou původní. Reliéf terénu je značně pestrý. Kosodřevina zarůstá mírné i příkré svahy, hřebeny, náhorní plošiny i mírné poklesliny a úžlabiny. Půdy jsou většinou silně skeletovité až skeletové s hlinitopísčitou výplní. Jsou silně kyselé, minerálně velmi slabě zásobené, trvale vlhké, v pokleslinách až mokré. Půdním typem je horský **humusový podzol drnový** nebo podzol a ranker podzolový či litický, v terénních pokleslinách i podzol pseudoglejový. Humusovou formou je mor, většinou značně mocný v důsledku zpomalené humifikace.

Přirozená i cílová skladba je KOS 8, SM 2, JR, vrba slezská. Vegetační kryt je velmi rozmanitý a závisí na půdní mozaice, výraznou převahu mají druhy ESR 17 - subalpínské. Často se vyskytují jako dominanty **řtina chloupkatá** (*Calamagrostis villosa*), smilka tuhá (*Nardus stricta*), někde i **havez česnáčková** (*Adenostyles alliariae*), dále **hořec tolitový** (*Gentiana asclepiadea*), **podbělice alpská** (*Homogyne alpina*), **řdesno hadí kořen** (*Polygonum bistorta*), **ř'ovík alpský** (*Rumex alpinus*), **dřipatka horská** (*Soldanella alpina*), někdy **borůvka** (*Vaccinium myrtillus*), **brusinka** (*Vaccinium vitis idaea*).

Klečové porosty mají velký význam půdoochranný, vodohospodářský a protilavinový. Vůči drsným přírodním podmínkám jsou velmi odolné. Nejvíce se osvědčuje jejich houževnatost proti škodám sněhem (útlak, obrus). Jejich poslání je výlučně účelové, produkce bezvýznamná, RPP 3 %. Dobře se přirozeně udržují na jedné již zaujatých půdách. Utřpely silně tzv. "budním" hospodářstvím v Krkonoších, kdy po zničení kleče vznikly druhotné smilkové hole, v Jeseníkách pastvou dobytka. Je třeba docílit původního rozšíření kleče podle výsledků historického průzkumu.

Při postupném znovuzalesnění je výhodné vycházet od poněkud chráněných a půdně příznivějších poloh, velké mezery zalesňujeme od okrajů. Kleč vysazujeme do jamek, někdy s donášením zeminy, místy i vyvýšenou sadbou silnými sazenicemi v hustých bioskupinách. S výhodou použijeme i výsadby v rašelinoocelulózových kelimcích během vegetační doby. Školky a semenišťe pro tento účel musejí být umístěny v dostatečné nadmořské výšce, nejlépe na spodním okraji klečových porostů. Ošetřování bývá nutné u třtinových a vysokobylinných typů. Výchovné zásahy zpravidla neděláme, ponecháváme porosty přirozenému vývoji. Důležité je chránit porosty před poškozováním a ničením hmyzem. Nejučinnější je důkladné poučení o

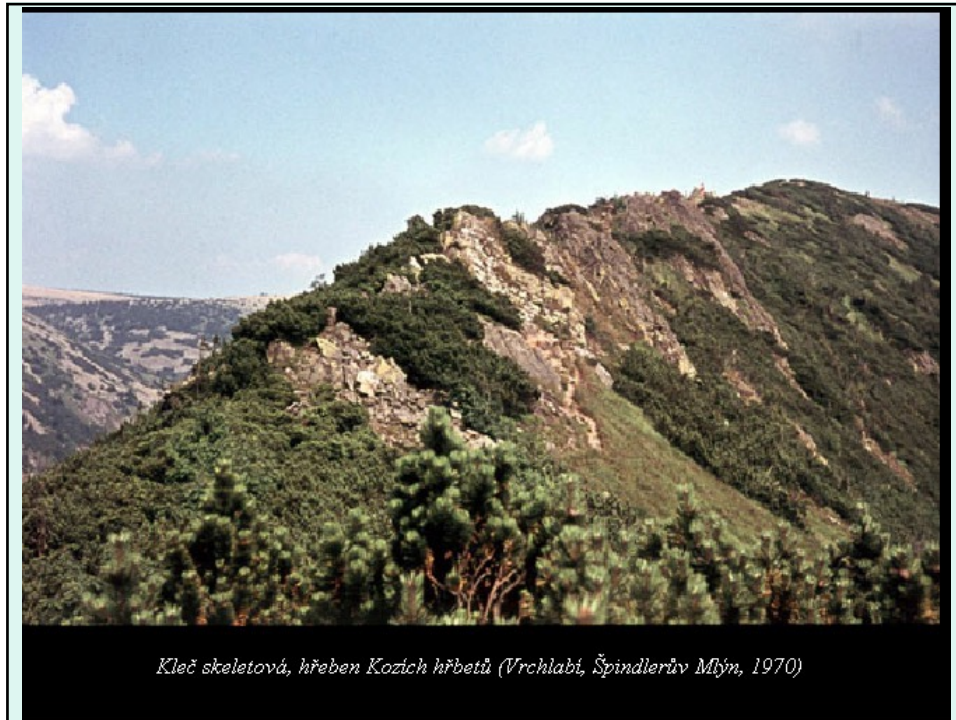
28

29

30

31

Soubory lesních typů

Typologie lesů **Přehled souborů lesních typů**

ř.	extrémní			kyselé				živná				oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená		podmáčená		raš.			
	zerotermní	zkrslá	skletová	chudá	normální	kamenitá	uléhavá	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlinitá	hlinitá	kamenitá	sutěová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselé	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh., chudá
Kategorie	X	Z	Y	M	K	N	I	Z	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z			9K																			9R
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A				8V			8Q	8T	8G	8R	
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B						7V	7O	7P	7Q	7T	7G	7R	
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A		6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A				4V	4O	4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O					3R
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A		2L		2V	2O	2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K	0N		0C											0O	0P	0Q	0T	0G	0R

32

E.Průša Obsah Zásady hosp. 1. LVS - dub 1K - kyselá doubrava (0,80 %)						
Vyhledávání	Poznámky	Záložky	Rejstřík	Historie	Úvodní	Zpět
1K - kyselá doubrava (0,80 %)						
<p>Kyselá doubrava je rozšířena v nížinách, na plošinách v plochých pahorkatinách pak hlavně na slunných svazích a hřebenech v nadmořských výškách 200 - 400 m. Vyskytuje se především v Polabí, v Předhoří Českomoravské vrchoviny, ve Středočeské pahorkatině a na Křivoklátsku na různých horninách, zejména na nezpevněných i zpevněných sedimentech, ale i na břidlicí a krystalických horninách. Na písčitých sedimentech převažují půdy písčité, jinak spíše hlinitopísčité, jsou kyselé, propustné, značně vysychavé. Na zpevněných horninách bývají značně mělké a značně skeletovité (zvláště na břidlicích), na písčitých půdách jsou i hluboké. Na písčitých půdách je častý půdní typ kambizem arenická, případně podzol arenický, jinak kambizem oligotrofní, často podzolovaná. Humusovou formou je mor nebo surový moder.</p> <p>V přirozené skladbě zcela převládá dub zimní, malou příměs tvořila bříza, ojediněle podúrovňový habr a lípa - DB 9, BR 1, JR, HB, LP, BO (jednoduché výstavby). Chyběl buk a keřové patro. Dub může přecházet někde i do zakrsklých forem, často se suchými vrcholy. V podrostu se uplatňují druhy ESR 8 - suché, chudé. Často dominuje kostrava ovčí (<i>Festuca ovina</i>), dále kručinka barvířská (<i>Genista tinctoria</i>), pavinec horský (<i>Jasione montana</i>), bedrník obecný (<i>Pimpinella saxifraga</i>), psineček tenký (<i>Agrostis vulgaris</i>), jestřábník chlupáček (<i>Hieracium pilosella</i>), trojzubec poléhavý (<i>Sieglingia decumbens</i>), štirovník růžkatý (<i>Lotus corniculatus</i>), z mechů dvouhrotec chvostnatý (<i>Dicranum scoparium</i>), rolcýc cypřišovitý (<i>Hypnum cupressiforme</i>) a další, při ochuzení borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i>).</p> <p>Porosty jsou silně ohroženy suchem, půdy jsou náchylné k degradaci, snadno se vytváří souvislý pokrov drnu. Funkce lesa je slabě výnosová, převažuje půdoochranná. Cílová skladba je BO 6, DB 3, BR 1, HB, LP, výše produkce BO 7. - 8., DB 7. - 8., BR 3. bonitní stupeň, RPP 16 %. Hospodářskou dřevinou je borovice ve skupinovitě směsi s dubem. Možnost pěstování etážových porostů s dubem ve spodním patře je omezena. Obmýtní doba je vhodná 100 let. Osvědčený hospodářský způsob je násečný (skupinovitý a okrajový), s postupem obnovy od severu až východu, neboť je třeba využít zástínu v okraji. Obnovní doba je možná krátká - do 20 let.</p> <p>Přirozené obnovy lze dosáhnout před zapojením drnu, jinak je nezbytné silné zranění půdy. Při umělé obnově užíváme jankové sadby v hustším sponu pro slabší až středně silné sazenice. Dřeviny mísieme skupinovitě. U dubu můžeme pomístně použít i sje pod motyku (po rozrušení drnu). Cílem prořezávek je vytvoření jednoduché směsi a hrubě usměrnit skladbu. Probírký provádíme podúrovňové, mírné, méně časté, snažíme se udržet náročnější dřeviny - lípu a habr.</p>						

33

Nepravá dubová kmenovina, netvárná (Mělník, Košátky, 1967)

34

Soubory lesních typů

Typologie lesů **Přehled souborů lesních typů**

ř.	extrémní			kyselá					živná			oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená		podmáčená	raš.				
kategorie	zerotermní	zakrásá	skeletová	chudá	normální	kamenná	uléhavá	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlinitá	hlinitá	kamenná	suflová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselá	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh., chudá
	X	Z	Y	M	K	N	I	S	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z			9K																			9R
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A				8V			8Q	8T	8G	8R	
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B						7V	7O	7P	7Q	7T	7G	7R	
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A	6J	6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A				4V	4O	4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O					3R
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A		2L		2V	2O	2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K														0O	0P	0Q	0T	0G	0R

35

5K - kyselá jedlová bučina (9,66 %)

Kyselá jedlová bučina má největší plošné zastoupení. Vyskytuje se převážně na kyselých horninách. Zaujímá různé svahy, hřbety a zvláště plošiny ve vrchovinách, převážně v nadmořských výškách 500 - 700 (750) m. Častá je hlavně na Českomoravské vrchovině, v Krásovcích horách, Předhoří Šumavy a Novohradských hor, Karlovarské vrchovině, Podkrkonoší, Sudetském meziohří a Českomoravském meziohří. Půda je středně hluboká až hluboká, hlinitopísčité až písčitolinitá, čerstvě až mírně vlhká, slabě až středně skeletovitá. Půdním typem je **kambizem typická oligotrofní**, někdy podzolovaná. Humusovou formou je moder, případně surový moder.

Přirozenou skladbu tvoří buk s proměnlivou příměsí jedle a se slabou příměsí smrku (BK 6, JD 3, SM 1, BO, BR), jednoduché výstavby. Fytocenózy mívají převážně travnatý ráz s menší pokryvností a s účastí druhů z ESR 9 - mírně vlhké, chudé. Je to hlavně **bika hajní** (*Luzula nemorosa*), **metlice křivolaká** (*Deschampsia flexuosa*), **ostřice kulkonosná** (*Carex pilulifera*), **věsenka nachová** (*Prenanthes purpurea*), **mléčka zední** (*Mycelis muralis*), **svízel drsný** (*Galium scabrum*), jestřábník lesní (*Hieracium sylvaticum*), pod smrkovými porosty nastupují obvykle kyselé mechy.

Ohrožení přírodními vlivy (větre a sněhem) je malé. Často dochází k degradaci (snížení produkce) v opakovaných smrkových monokulturách. Prosvětlené porosty pomalu zabuřeňují, na holinách převládá **třtina křovištní**. Funkce lesa je produkční, ekologické účinky porostů jsou infiltrační. Hospodářsky významná je velmi dobrá přirozená obnova smrku. Produkce je střední (SM 5. - 6., BK 5. - 6., JD 5. bonitní stupeň), RPP 47 %. V cílové skladbě lze jako ekonomickou dřevinu do značné míry uplatnit smrk za předpokladu, že v dostačující míře budou zastoupeny meliorační dřeviny. Cílová skladba je SM 7, BK 2, JD 1, MD. Výstavba porostů i smíšených je jednoduchá. Minimální zastoupení buku nesmí klesnout pod 20 %. Cílovou skladbu je možno řešit v etážích - v horní smrk, ve spodní buk (alespoň pomístně krycí patro).

Obmětní doba je vhodná 100 - 120 (130) let. Osvědčeným hospodářským způsobem, který vede k dobrým výsledkům, je násečný i podrostní způsob a jejich kombinace. Výhodné jsou okrajové clonné seče s předsunutými kotlíky. Vhodný postup je od severu až východu. Obnovní doba postačí středně dlouhá 30 (40) let. Jsou zde velmi dobré podmínky pro přirozenou obnovu, lze se jí dočkat po delší době u všech dřevin (půdy málo a zvolna zabuřeňují). V semenných letech je vhodné pomístní zranění půdy pro uspořádání obnovy. Při umělé obnově se používá jamkové sadby středně silných sazenic. Dřeviny mírně skupinovitě tak, aby bukovým opadem byla ovlivněna co největší plocha. Jen zřídka je potřebná ochrana kultur před třtinami. Při prořezávkách usměrňujeme skladbu pro zjednodušení, ve skupinách protěžujeme převážně buk a jedl. Prořízky

36

37

Soubory lesních typů

Typologie lesů **Přehled souborů lesních typů**

ř.	extrémní			kyselá					živná				oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená		podmáčená		raš.		
	zerotermní	zakrslá	skletřová	chudá	normální	kamenitá	vláhavá	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlinitá	hlinitá	kamenitá	slučivá	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselá	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh., chudá
Kategorie	X	Z	Y	M	K	N	I	Z	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z				9K																		9R
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A					8V		8P	8Q	8T	8G	8R
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B							7V	7O	7P	7Q	7T	7G	7R
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A		6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A				4V	4O	4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O					3R
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A		2L		2V	2O	2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K	0N		0C											0O	0P	0Q	0T	0G	0R

38

8K - kyselá smrčina (0,57 %)

Kyselá smrčina je rozšířena ve vyšších polohách hornatin, nejčastěji v nadmořských výškách 1.000 - 1.200 m. Na Šumavě vystupuje do výšky 1.250 m, v Krušných a Jizerských horách se vyskytuje od 950 m. Největší plošné zastoupení má v Krkonoších (9 %), menší v Jizerských horách a na Šumavě (7 %) a v Hrubém Jeseníku (5 %), malé v Orlických horách (1 %) a v Krušných horách. Zaujímá hlavně horní části svahů a náhorní plošiny. Vyskytuje se především na kyselých horninách krystalinika (žuly, ruly, svory, fylity). Půdy jsou středně hluboké až hluboké, převážně hlinitopísčité (někdy písčitohlinité), většinou značně skeletovité, čerstvě vlhké. Převažujícím půdním typem je **humusový podzol výrazný** (někdy přecházející do rašelinového podzolu), v příznivějších podmínkách kryptopodzol. Humusovou formou je mor, případně rašelinný mor.

V přirozené skladbě je dominující dřevinou smrk. Tvoří porosty špatných bonit s rozvolněným zápojem a s nízkou nasazenými korunami (SM 10, JR, BK, JD, KL). Při dolním okraji rozšíření se jednotlivě vyskytuje zakrslý buk, jedle a klen. Pokryv bylinného patra je velmi proměnlivý podle zápoje, tvoří obvykle mozaiku hloučků až skupin druhů ESR 9 - mírně vlhké, chudé, 10 - čerstvě, středně bohaté a 17 - subalpinské. V podrostu je častá **trtina chloupkatá** (*Calamagrostis villosa*), **metlice křivolaká** (*Deschampsia flexuosa*), **kaprad' ostěnkatá** (*Dryopteris spinulosa*), **bika lesní** (*Luzula sylvatica*), **šťavel kyselý** (*Oxalis acetosella*), **ploník obecný** (*Polytrichum commune*), rašeliníky (*Sphagnum* sp.), **borůvka** (*Vaccinium myrtillus*), z horských druhů **podbělice alpská** (*Homogyne alpina*), **sedmikvítek evropský** (*Trientalis europaea*), **žebrovice růžolistá** (*Blechnum spicant*), **hořec tolitovitý** (*Gentiana asclepiadea*).

Produkční funkce lesa ustupuje funkcím ekologickým, především funkci vodohospodářské (regulace odtoků) a na prudších sklonech funkci půdoochranné (protierozní). Kyselá smrčiny jsou silně ohroženy dálkovými imisemi, větrem (bořivými a přepadovými větry), sněhem, jinovatkou, ledovkou i mrazem. V současné době jsou z velké míry rozvráceny. Jsou převážně řazeny do lesů ochranných (do vysokohorských lesů pod hranici stromové vegetace).

Porostní výstavba je jednoduchá, nelze po delší dobu udržet ani spodní etáž smrku. Produkční cíl je dán slabšími dimenzemi a kratším kmenem s větším podílem suků (SM 6. - 8. (9.) bonitní stupeň), RPP 32 %. Velkou část tvoří porosty ekotypicky nevhodné, které bývají již ve středním věku rozvráceny sněhem. Ty je třeba přeměnit v kratším obmětní (100 let) a vyloučit je z přirozené obnovy. Normální obnovní postup je většinou znemožněn častými kalamitami. Vhodným hospodářským způsobem je postupná pruhová seč clonná a v řídkých clonných okrajích, v mírnějším terénu skupinovitá obnova s postupem proti nebezpečnému větru, který je často ovlivněn terénem. Postupy mají být voleny tak, aby se smrk přirozeně obnovil. Obmětní

39

Rezervace Šerák - Keprník, smrková kmenovina, zapojená, špatně se čistí (Jeseník, Keprník, 1964)

40

Soubory lesních typů		Typologie lesů																		Přehled souborů lesních typů																	
ř.	kategorie	extrémní			kyselá						živná				oboh. humusem			oboh. vodou			oglejená			podmáčená		raš.											
		zeroterní	zakaslá	skaleťová	chudá	normální	kamenitá	ulehává	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlinitá	hlinitá	kamenitá	mulťová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselá	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh., chudá												
		X	Z	Y	M	K	N	I	S	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R												
9			9Z			9K																			9R												
8			8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A					8V			8Q	8T	8G	8R												
7			7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B							7V	7O	7P	7Q	7T	7G	7R												
6			6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A	6J	6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R												
5			5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R												
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A					4V	4O	4P	4Q		4G	4R												
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O						3R												
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A			2L	2U	2V	2O	2P	2Q	2T	2G													
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G														
0	0X	0Z	0Y	0M	0K					0C									0V	0O	0P	0Q	0T	0G	0R												

41

1B - bohatá habrová doubrava (0,75 %)

Bohatá habrová doubrava se často vyskytuje v nejteplejších oblastech, zhruba do nadmořské výšky 300 m, na plošinách a mírných svazích. Půdotvorný substrát je bohatý na živiny. Vytváří se např. na čedičích, opukách, slínech, někdy s příměsí sprašových hlín. Půdy jsou většinou hluboké, písčitohlinité až hlinité, mírně ulehle. Půdním typem je hnědozem, případně kambizem mezotrofní až eutrofní, na vápnitých horninách **kambizem rendzínová**. Humusovou formou je mulťový moder nebo mulť. Vlhkostně příznivější prostředí s dostatkem živin a značným podílem tepla umožňuje existenci pestrého dřevinného i keřového patra složité výstavby. Přírozená skladba: DB 8, HB 1, BK 1, LP, BB, JV, BRK, keře. Pod nesouvislou klenbou dubu tvoří spodní patro stinnější dřeviny, hlavně habr a lípa, dále babyka i javor, z keřů trnka, řešetlák, hloh, zimolez, břek, líska, ptačí zob, svída a další.

Ve fytocenóze se výrazně uplatňují druhy ESR 3 - vysychavé, bohaté, tzv. hájové druhy: **jaterník podléška** (*Hepatica nobilis*), **hrachor jarní** (*Lathyrus vernus*), **plicník lékařský** (*Pulmonaria officinalis*), **kopretina chocholičnatá** (*Chrysanthemum corymbosum*), **zvonek broskvolistý** (*Campanula persicifolia*), z náročnějších druhů je častý ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*). Cílová skladba: DB 6, MD 2, LP 2, HB. Výše produkce: DB 5., MD 4. - 5., LP 5. bonitní stupeň, RPP 42 %.

Bohatá habrová doubrava je společenstvem velmi citlivým, snadno se zhoršujícím porušením přírozené skladby a výstavby, protože dub sám nedovede po zničení stinných nižších pater uchovat půdu v dobrém stavu. Svoji povahou stojí mezi lesem hospodářským a účelovým (plní současně půdoochrannou funkci), neboť šterkovité půdy jsou na poměrně strmých svazích. Půda je ohrožena erozí, hrozí i zhoršení produkce změnou dřevinné skladby na nesmíšené jehličnaté porosty (proschnutí, zhoršení humusu). Vhodný hospodářský způsob je násečný, menší mírou i podroští, s obmýtím 120 let a obnovní dobou 20 let.

Přírozená obnova listnáčů je dobrá, můžeme ve větším rozsahu použít i sje, která bývá úspěšná (dostatek vlhkosti). Všechny pěstební seče se musejí stále zabývat úpravou skladby pro značnou vitalitu listnáčů i jejich výmladků. Probírky provádíme v úrovni slabšími zásahy. Snažíme se udržet výplň z keřů a dřevin druhé velikosti, protože zabraňují silnějšímu provívání i přímé insolaci přízemního patra a tím udržují příznivější vlhkost, která je tu zdrojem produkce. Obtížné je uplatnit ostatní listnaté dřeviny ze semene, protože výmladnost je zde velmi značná.

Většina pařezů je méně vhodná kvality a je třeba je převádět, neboť produkční možnosti tohoto souboru jsou vyšší. Pokud

42

43

Soubory lesních typů

Typologie lesů **Přehled souborů lesních typů**

ř.	extrémní			kyselé					živná				oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená		podmáčená		raš.		
	zerotermní	zkrslá	skletřová	chudá	normální	kamenitá	utěhová	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlinitá	hlinitá	kamenitá	sutčová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselé	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh., chudá
	X	Z	Y	M	K	N	I	Z	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z			9K																			9R
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A				8V			8Q	8T	8G	8R	
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B						7V	7O	7P	7Q	7T	7G	7R	
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A		6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A				4V	4O	4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O					3R
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A		2L	2U	2V	2O	2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K	0N		0S											0O	0P	0Q	0T	0G	0R

44

1U - topolový luh (0,12 %)

Topolový luh se vyskytuje v širokých údolních nivách velkých řek do nadmořské výšky zhruba 280 m. Vrbotopolový luh (měkký luh) - nejlépe vodnímu toku se jako iniciální lesní společenstvo utvářejí na málo vyvinutých půdách vrby - vrby bílé s příměsí vrby křehké. K vrbám se pak dále od vodního toku mísí topoly, v Polabí a Pooří topol černý, v Jihomoravských luzích navíc topol bílý a šedý. V terénních sníženinách s trvalejším zamokřením je častá olše. Půdy jsou pravidelně zaplavované, hladina proudící podzemní vody značně kolísá v závislosti na hladině vodního toku, zhruba od 0,5 do 1,0 m. Záplavová voda nestagnuje, rychle opadáva, půdy jsou propustné, písčité nebo hlinitopísčité. Půdním typem je [arenická fluvizem](#), humusovou formou je mull. Přírozená skladba je VR 3, TP (bílý, černý, šedý) 5, OL 2, JS.

Jasanotopolový luh (přechodný luh) - tvoří přechod od vrbotopolového k jilmovému luhu (tvrdému luhu). V porostní skladbě se vedle topolů uplatňuje jasan ztepilý, v jilmových luzích navíc i jasan úzkolistý, dále jilmy a dub letní. Půda je hlinitopísčité, hlinitá až jílovitohlinitá, stále vlhká, dospod mokrá, podzemní voda je 0,5 - 1,5 m pod povrchem. Periodické záplavy v důsledku horší propustnosti půdy pro vodu trvají déle, takže sedimentují jemnější půdní částice. Půdním typem je fluvizem glejová, humusovou formou mull. Přírozená skladba je TP 3, JS 2, DB 2, OL 2, JL 1, VR.

Ve fytocenóze převládá ESR 15 - mokré se stagnující vodou a ESR 14 - s mírně proudící vodou. Je tu velká pokryvnost vysokých rostlin. V podrostu bývá dominantní [kopřiva dvoudomá](#) (*Urtica dioica*), [chrastice rákosovitá](#) (*Baldingera arundinacea*). Hojný je [kosatec žlutý](#) (*Iris pseudacorus*), [blatouch bahenní](#) (*Caltha palustris*), [tužebník jilmový](#) (*Filipendula ulmaria*), šťovík klubkatý (*Rumex conglomeratus*), vysoké ostřice - [ostřice štíhlá](#) (*Carex gracilis*), [ostřice pobřežní](#) (*Carex riparia*). V kombinaci druhů měkkého a tvrdého luhu přicházejí druhy ESR 12 - vlhké, středně bohaté a ESR 13 - vlhké, bohaté - [popenec břečťanolistý](#) (*Glechoma hederacea*), [orсей jarní](#) (*Ficaria verna*), [bršlice koží noha](#) (*Aegopodium podagraria*), [česnáček lékařský](#) (*Alliaria officinalis*), [kostival lékařský](#) (*Symphytum officinale*), [děhel lesní](#) (*Angelica sylvestris*) a další.

Funkce lesa je převážně hospodářská, částečně půdoochranná (kolem toku drží půdu při povodních) a v odhospodářská. Produkce je nadprůměrná (DB 2., OL 2., JS 1. bonitní stupeň), RPP 86 %. Zamokření je stále, časté jsou záplavy, při nichž bývají půdy ohroženy abrazí (odnášením zeminy). Stromy v okolí toků bývají poškozeny ledovými krami. Půdy velmi zabuřňují, často vysokými ostřicemi. Porosty, zejména kolem toků a na mokřadech, mají volný zápoj. Cílová skladba je blízká přírozené (DB 3, JS 3, TP 3, OL 1, alternativa TP 10) a plní nejlépe funkce lesa. Můžeme uplatnit i menší nesmíšené

45

Horní les u Lednice, topolový luh při opadávaní záplavy (Židlochovice, Valtice, 1967)

46

Soubory lesních typů																								
Typologie lesů										Přehled souborů lesních typů														
ř.	extrémní			kyselá					živná			oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená		podmáčená	raš.				
kategorie	zerotermní	zakrásá	skaleťová	chudá	normální	kamenitá	ulhava	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlinitá	hlinitá	kamenitá	sulfidová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselá	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh. chudá
	X	Z	Y	M	K	N	I	S	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z			9K																			9R
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A				8V			8Q	8T	8G	8R	
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B						7V	7O	7P	7Q	7T	7G	7R	
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A	6J	6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A				4V	4O	4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O					3R
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A		2L		2V	2O	2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K														0O	0P	0Q	0T	0G	0R

47

7R - kyselá rašelinná smrčina (0,24 %)
<p>Kyselá rašelinná smrčina se vyskytuje v horských polohách v pokleslinách na náhorních plošinách a v plochých dnech údolí, především v Krušných horách, na Šumavě, v Novohradských a Jizerských horách, většinou v nadmořských výškách 700 - 1.050 m. V inverzních polohách sestupuje až do výšky 600 m. Rašeliniště, zvláště v blízkosti pramenů, bývají bochníkovitě vyklenutá. Půdním typem je silně kyselá oligotrofní organozem typická, případně organozem glejová. Shora bývá jen slabá vrstva dobře rozložené rašeliny i rašelínový horizont má převážně mezický charakter, podíl nerozloženého organického materiálu kolísá kolem 50 %. Zamokřené vrstvy rašeliny (většinou v hloubce větší než 0,5 m) jsou špatně rozložené, fibrické.</p> <p>Původní dřevinou je smrk, přimíšena bývá břiza pýřitá a jeřáb (SM 9, BR 1, JR). Fyocenózu tvoří jak druhy ESR 16 - rašelinné, tak i 17 - subalpínské. Chudou kombinaci tvoří <u>borůvka</u> (<i>Vaccinium myrtillus</i>), <u>metlice křivoloká</u> (<i>Deschampsia flexuosa</i>), <u>třina chloupkatá</u> (<i>Calamagrostis villosa</i>), <u>podbělice alpská</u> (<i>Homogyme alpina</i>), <u>kaprad' ostěnkatá</u> (<i>Dryopteris spinulosa</i>), <u>sedmikvítek evropský</u> (<i>Trientalis europaea</i>), rašelínky (<i>Sphagnum</i> sp.) a mechy - <u>ploník obecný</u> (<i>Polytrichum commune</i>), <u>ploník ztenčelý</u> (<i>Polytrichum formosum</i>), dvouhrotec chvostnatý (<i>Dicranum scoparium</i>), někdy <u>plavuň pučivá</u> (<i>Lycopodium annotinum</i>) a <u>rohozec trojlaločný</u> (<i>Bazzania trilobata</i>).</p> <p>Porosty jsou velmi silně ohroženy větrem a sněhem, velmi silně jsou i škody mrazem (mrazové polohy), půdy silně trpí zamokřením, zabařením je střední - keříčkového rázu. Účelový les má zde vodohospodářskou funkci. Produkce je podprůměrná, (SM 6. - 8. bonitní stupeň), RPP 32 %. Cílová skladba je SM 10, JR, BR. Obmýtní doba je minimálně 120 let, obnovní doba delší než 40 let. Výstavba porostů je jednoduchá, místy volnějšího zápoje. Kmeny jsou spádové, hluboko zavětvené, často do 2/3 délky kmene. Stálou porostní složkou je břiza pýřitá, která se dobře v porostech přirozeně udržuje.</p> <p>Vhodný způsob obnovy je podrostní, uskutečňovaný postupně na malých plochách, s postupem obnovy úzkostlivě proti větru. Smrk se v keříčcích řídkce zmlazuje a pro zajištění náletu vyžaduje zvýšený přívod tepla. Uměle obnovujeme vyvýšenou sadbou, silnými sazenicemi v řídkém sponu. Kultury je třeba zřídka ošetřovat. Výchovné zásahy jsou zaměřeny na dosažení stability porostů. Dosáhneme toho již silným zředováním nárostů a kultur, probíráme pak silně v úrovni tak, aby koruny tvořily více než 1/2 délky kmene. Kde je přirozená obnova slabší, doplníme ji ve světlínách podsadbou silnými sazenicemi.</p> <p>Holiny zalesňujeme od okrajů, někdy použijeme přechodné dřeviny (břizu pýřitou). Zalesnění holin je velmi obtížné pro škody mrazem. Porosty ekotypicky nevhodné jsou silně rozvráceny větrem a sněhem, např. v Krušných horách. Místy dochází ke druhotnému zhoršení oživením a narůstáním rašeliny. Ekotypicky vhodné porostní zbytky je třeba využit pro obnovu</p>

48

49

Soubory lesních typů

Typologie lesů **Přehled souborů lesních typů**

ř.	extrémní			kyselé				živná				oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená			podmáčená	raš.			
	zerotermní	zakrslá	skletřová	chudá	normální	kamenitá	vláhavá	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlubší	hlubší	kamenitá	sutěžová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselé	chudá	chudá	středně boh.	stř. boh., chudá
Kategorie	X	Z	Y	M	K	N	I	Z	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z			9K																		9R	
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A				8V			8Q	8T	8G	8R	
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B						7V	7O	7P	7Q	7T	7G	7R	
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A		6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A				4V	4O	4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O					3R
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A		2L		2V	2O	2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K	0N		0S											0O	0P	0Q	0T	0G	0R

50

4R - svěží reliktní smrčina (0,12 %)

Svěží reliktní smrčina je rozšířena mimo souvislý přirozený areál smrku. Na větších plochách se vyskytuje jen v Třeboňské pánvi, jinak v ostatních párvích a v zamokřených pokleslinách plošin a plochých dnech údolí v pahorkatině značně omezeně, převážně v nadmořských výškách 400 - 550 m, ostrůvkovitě i níže (např. v Polabí, Lužické pahorkatině). Půdním typem je většinou organozem typická mezická, případně organozem glejová. Hnědočerný, dobře rozložený saprický rašelínový horizont je kyprý, vlhký, mocnější než 0,5 m. V zamokřených spodních vrstvách rašeliny převažují zbytky nerozloženého organického materiálu. Při okrajích rašelinišť se zmenšuje hloubka rašeliny a ve zrašeliněném horizontu začíná převažovat minerální složka půdy nad organickou.

Přirozená skladba je SM 10, OL, JD, BR, BO. Ve fytocenóze se uplatňují druhy ESR 10 - čerstvé, středně bohaté, dále 11 - střídavě vlhké (i z vyšších poloh), 12 - vlhké, středně bohaté a 9 - mírně vlhké, chudé. Je to šťável kyselý (*Oxalis acetosella*), mléčka zední (*Mycelis muralis*), starček hajní (*Senecio nemorensis*), kaprad' osténkatá (*Dryopteris spinulosa*), papratka samice (*Athyrium filix femina*), bika chlupatá (*Luzula pilosa*), třina chloupkatá (*Calamagrostis villosa*), ostřice třeslicovitá (*Carex brizoides*), zběhovec plazivý (*Ajuga reptans*), čarovník alpský (*Circaea alpina*), přeslička lesní (*Equisetum sylvaticum*), vrbina obecná (*Lysimachia vulgaris*), borůvka (*Vaccinium myrtillus*).

Ohrožení porostů je střední až silné zamokřením, větrem, buřením, v inverzních polohách mrazem. Funkce lesa je produkční, ekologické účinky desukční. Produkce je nadprůměrná (SM 3. - 4. bonitní stupeň), RPP 83 %. Cílová skladba je SM 10, OL. Obmýtní doba pro smrk je 100 - 130 let, obnovní doba 40 let. Pro obnovu porostů je vhodná okrajová seč clonná s předem vybranými clonnými skupinami.

Obrazová příloha

Porosty

4R/01 Smrkové porosty se snadno vyvracejí, přechodové rašeliniště (Rožmitál pod Třemšínem, Hutě, 1960)

4R/02 Kvalitní porost smrku a borovice, vývrat z rašelinné půdy (Jindřichův Hradec, Kardašova Řečice, 1965)

51

Smrkové porosty se snadno vyvracejí, přechodové rašeliniště (Rožmitál pod Třemšínem, Hutě, 1960)

52

Ekologické řady a kategorie

Řada	Základní kategorie	Vedlejší kategorie	Přechodné kategorie	Charakteristika
(B) Živná	B (bohatá)			Živné půdy na různém podloží
		H (Hlinitá)		Obdoba B na hlinitých půdách a spraších
		C Vysýchavá		Slunné polohy, vápence, čediče
			S (středně bohatá)	Přechody mezi kategorií K a B
(K) Kyselá	K (Kyselá)			Vyvinuté půdy na různém podloží
		I (Uléhavá)		Obdoba kategorie K na hlínách
		M (Chudá)		Na velmi chudém podloží
			N (Kamenitá)	Exponovaná stanoviště, přechod k (Z)
(Z) Extrémní	Z (Zakrslá)			Převážně na silikátovém podloží
	X (Xerothermní)			Na bážickém podloží
			Y (Skeletová)	Přechody ke kategorii N

53

53

Řada	Kategorie	Typ	Charakteristika
<i>B-živná</i>	<i>B-bohatá</i>	základní	živné půdy na různém podloží
	<i>H-hlinitá</i>	vedlejší	obdoba kategorie B na hlinitých půdách a spraších
	<i>F-svěží, kamenitá</i>	vedlejší	exponované polohy (stinné)
	<i>C-vysýchavá</i>	vedlejší	slunné polohy, vápence, čediče
	<i>S-středně bohatá</i>	přechodná	přechody mezi kategorií K a B

54

54

Ekologické (edafické) řady a kategorie

Řada	Kategorie	Typ	Charakteristika
<i>K-kyselá</i>	<i>K-kyselá</i>	základní	vyvinuté půdy na různém podloží
	<i>I-uléhavá</i>	vedlejší	obdobu kategorie K na hlinách
	<i>M-chudá</i>	vedlejší	na velmi chudém podloží
	<i>N-kamenitá</i>	přechodná	exponovaná stanoviště, přechod k Z
<i>Z-extrémní</i>	<i>Z-zakrslá</i>	základní	převážně na silikátovém podloží
	<i>X-xerothermní</i>	základní	na bazickém podloží
	<i>Y-skeletová</i>	přechodná	přechody ke kategorii N

55

55

Ekologické (edafické) řady a kategorie

Řada	Kategorie	Typ	Charakteristika
<i>J-obořacená humusem</i>	<i>J-sut'ová</i>	základní	ochranné lesy, nitrofilní druhy
	<i>A-kamenitá</i>	přechodná	půdy vyvinutější, nitrofilní
	<i>D-hlinitá</i>	přechodná	přechody k hlinité kategorii H , nitrofilní
<i>I-obořacená vodou</i>	<i>L-lužní</i>	základní	aluvia řek a potoků
	<i>U-údolní</i>	vedlejší	dna úžlabin, půdně nejednotná
	<i>V-vlhká</i>	přechodná	přechody ke kategoriím O a G , nitrofilní

56

56

Ekologické (edafické) řady a kategorie

Řada	Kategorie	Typ	Charakteristika
<i>P-oglejená</i> (<i>pseudoglejová</i>)	<i>P-kyselá</i>	základní	převážně na pseudoglejích
	<i>Q-chudá</i>	vedlejší	na chudším podloží s oglejenými podzoly
	<i>O-středně bohatá</i>	přechodná	přechody ke kategoriím H a V
<i>G-podmáčená</i> (<i>glejová</i>)	<i>G-středně bohatá</i>	základní	středně bohaté ± glejové půdy
	<i>T-chudá</i>	vedlejší	chudší gleje a přechody ke kategorii Q
<i>R-rašelinná</i>	<i>R-rašelinná</i>	základní	chudé rašeliny (-)
			středně bohaté rašeliny (+)

57

57

Hospodářské soubory

- Soubory lesních typů příliš detailní pro diferenciaci hospodářských opatření
- Proto byly v podmínkách LH ČR vylišeny hospodářsko-pěstební jednotky –
hospodářské soubory

58

58

Hospodářské soubory

Hospodářský soubor

Základní jednotka rámcového plánování

Jeho prostřednictvím se uskutečňují
hospodářskoúpravnická, těžební a
pěstební opatření

59

59

Hospodářské soubory

Hospodářský soubor – charakteristika

- Shodné funkční zaměření (lesy hospodářské, ochranné, zvláštního určení)
- Jednotné přírodní podmínky (příbuzné soubory lesních typů, cílová druhová skladba dřevin)
- Současné porostní poměry (současná druhová skladba, stav porostů)

60

60

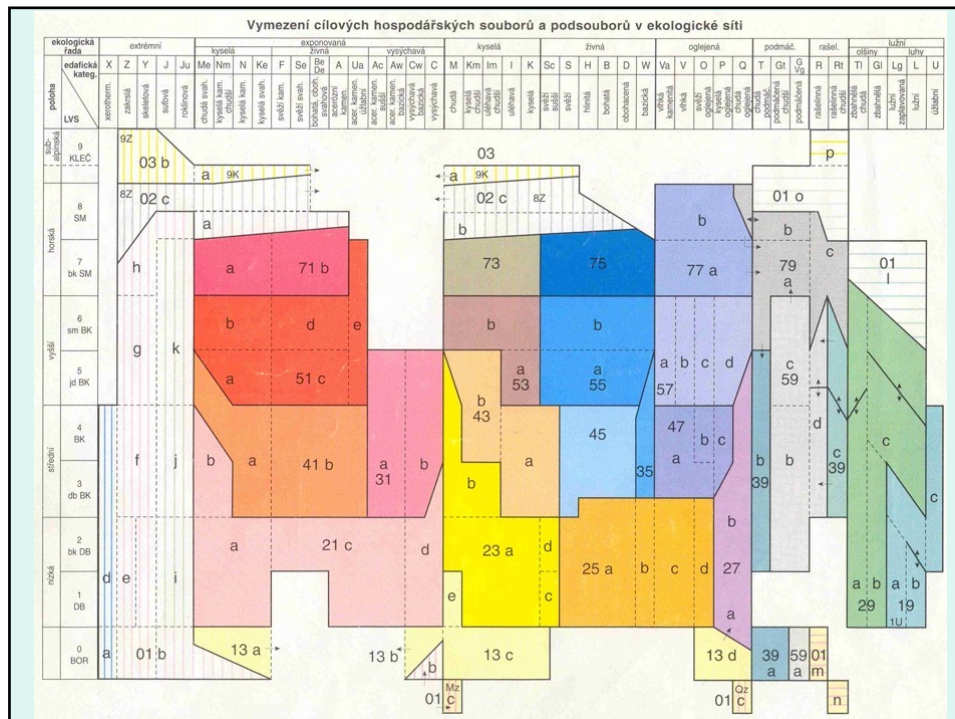
OCHRANNÉ LESY - LESY NA MIMOŘÁDNĚ NEPŘÍZNIVÝCH STANOVIŠTÍCH

Typologie lesů **Přehled souborů lesních typů**

ř	extrémní	kyselá					živná				oboh. humusem		oboh. vodou			oglejená			podmáčená	raš				
ř	kerotermní	pečeslá	akoleťová	chudá	normální	kamenitá	uhřavá	středně boh.	svahová	vysychavá	normální	hlinitá	hlinitá	kamenitá	raťová	lužní	údolní	vlhká	středně boh.	kyselá	chudá	chudá	středně boh.	stř.boh./chudá
ř	X	N	Y	M	K	N	I	Z	F	C	B	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9		9Z				9K																		9R
8		8Z	8Y	8M	8K	8N		8S	8F				8A					8V			8Q	8T	8G	8R
7		7Z	7Y	7M	7K	7N		7S	7F		7B							7V	7O	7P	7Q	7T	7G	7R
6		6Z	6Y	6M	6K	6N	6I	6S	6F		6B	6H	6D	6A		6L		6V	6O	6P	6Q		6G	6R
5		5Z	5Y	5M	5K	5N	5I	5S	5F	5C	5B	5H	5D	5A	5J	5L	5U	5V	5O	5P	5Q	5T	5G	5R
4	4X	4Z	4Y	4M	4K	4N	4I	4S	4F	4C	4B	4H	4D	4A				4V	4O	4P	4Q		4G	4R
3	3X	3Z	3Y	3M	3K	3N	3I	3S	3F	3C	3B	3H	3D	3A	3J	3L	3U	3V	3O					3R
2	2X	2Z		2M	2K	2N	2I	2S		2C	2B	2H	2D	2A		2L		2V	2O	2P	2Q	2T	2G	
1	1X	1Z		1M	1K	1N	1I	1S		1C	1B	1H	1D	1A	1J	1L	1U	1V	1O	1P	1Q	1T	1G	
0	0X	0Z	0Y	0M	0K	0N		0C										0V	0O	0P	0Q	0T	0G	0R

61

61

62

Hospodářské soubory

Vyhláška č. 298/2018 Sb.

Vyhláška o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 298/2018 Sb.

Rámcové vymezení cílových hospodářských souborů

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 298/2018 Sb.

Základní hospodářská doporučení podle hospodářských souborů pro odvození závazného ustanovení maximální celkové výše těžby

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 298/2018 Sb.

Přehled souborů lesních typů ČR

63

63

Hospodářské soubory

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 298/2018 Sb.

Rámcové vymezení cílových hospodářských souborů

VYMEZENÍ CÍLOVÝCH HOSPODÁŘSKÝCH SOUBORŮ				RÁMCOVĚ			
Cílový hospodářský soubor (CHS) a podsoubor (PCHS)		ozn. PCHS	Stanovištní podmínky CHS a PCHS - soubory lesních typů (SLT) a jejich části (specifické lesní typy - LT) ³⁾	Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin (%)	Doporučený podíl melioračních a zpevňujících dřevin (%)	Dřeviny základní	
ozn. CHS	název CHS					Dřeviny základní cílové (DZC)	Dřeviny základní přípravné (DZP)
13	Přirození borová stanoviště (a stanoviště borových doubrav)	a	0M (kromě 0M2, 0M8)	5	5	BO	BR, MI, OS
			0K		15		
		b	0N (kromě 0N2)	10	30		
			0O	10	15		
			0P	15	15		
c	0Q (kromě 0Q4)	5	5				
d	0R (kromě 0R4)	30	50				
19	Lužní stanoviště (nižších poloh)	a	1L (kromě 1L5, 1L7, 1L8)	50	100	DB, ORC, TP, TPC, TPS	OL, TP, TPC, VR
			1L7, 1L8		100		
		b	1L5	50	100		
			1L	50	100		
21	Exponovaná stanoviště nižších poloh	a	1N	50	70	BO, DRZ	BR, MI, OS
			2N		65		
			1Ke		70		
			2Ke		65		
			2Mc		60		
		b	1C (kromě 1C6, 1C9)	50	80		
			2C (kromě 2C9)		70		
			1F		80		
		c	1Sc	50	70		
			2Sc		75		
		c	1A (kromě 1A9)	50	80	DB, DEZ	
			2A (kromě 2A8, 2A9)		70		
			1De		80		
2De	80						
	80						

64

Vyhláška č. 298/2018 Sb.

Vyhláška o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů

§ 3

(2) Základní hospodářská doporučení pro hospodářské soubory jsou

- a) cílová druhová porostní skladba, kterou se rozumí doporučené zastoupení dřevin v mýtním věku, vyjádřené v procentech, které je vhodné z hlediska zabezpečení funkcí lesů v dané přírodní lesní oblasti; při stanovení cílové druhové porostní skladby se vychází z rámcového vymezení druhové skladby porostů uvedené v příloze č. 2 k této vyhlášce,
- b) minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu uvedený v příloze č. 2 k této vyhlášce,
- c) hospodářský způsob
1. podrostní, při němž obnova lesních porostů probíhá pod ochranou těženého porostu,
 2. násečný, při němž obnova lesních porostů probíhá na souvislé vytěžené ploše, jejíž šíře nepřekročí průměrnou výšku těženého porostu, popřípadě i pod ochranou přilehlého porostu,
 3. holosečný, při němž obnova lesních porostů probíhá na souvislé vytěžené ploše, širší než průměrná výška těženého porostu a
 4. výběrný, při němž těžba za účelem obnovy a výchovy lesních porostů není časově a prostorově rozlišena a uskutečňuje se výběrem jednotlivých stromů nebo skupin stromů na ploše porostu,
- d) obmýtlí, kterým se rozumí plánovaná rámcová ustálená produkční doba lesních porostů, zařazených do hospodářských souborů, udávaná počtem let zaokrouhleným na desítky; při stanovení obmýtlí se vychází z hodnot uvedených v příloze č. 3 k této vyhlášce,
- e) obnovní doba, kterou se rozumí plánovaná průměrná doba, která uplyne od zahájení do ukončení úmyslné obnovy lesního porostu, zařazeného do hospodářského souboru, udávaná počtem let, zaokrouhleným na desítky; při stanovení obnovní doby se vychází z hodnot uvedených v příloze č. 3 k této vyhlášce a
- f) hospodářský tvar
1. vysoký, pro lesní porosty vzniklé ze semen nebo sadebního materiálu lesních dřevin,
 2. nízký, pro lesní porosty vzniklé výmladností a
 3. střední, pro lesní porosty, u kterých spodní etáž vznikla převážně výmladností a jedna či více horních etáží vznikly převážně ze semen nebo sadebního materiálu lesních dřevin.

65

Hospodářské soubory

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 298/2018 Sb.

Základní hospodářská doporučení podle hospodářských souborů pro odvození závazného ustanovení maximální celkové výše těžby

Hospodářský soubor	Cílový hospodářský soubor	Porostní typ			Obmýtlí (v letech)	Obnovní doba (v letech)	
	1	i	SM ohrožený		60-80		20-30
	3	k	BO kvalitní		130 (110-140)		20
13	3		BO běžné kvality		100 (90-130)		20
Přirozená borová	3	s	BO nepřirůstavý		110 (90-140)		20
stanoviště	5		DB běžné kvality		130 (120-150)		20-30
(a stanoviště borových	7		listnatý		70 (60-80)		20
doubrav)	7	a	AK		70-80		20
	8		DZP běžné kvality		20-50		20
	9	x	pařezina tvrdá		20 (20-40)		10
	1	i	SM ohrožený		60-80		20-30
	5	k	DB kvalitní		150 (130-180)		20-30
	7	k	listnatý kvalitní		110 (80-130)		20
19	7		listnatý		70 (50-90)		20
Přirozená lužní stanoviště	7	o	OL		80 (70-90)		20
(nižších poloh)	7	j	JS		90 (80-120)		20
	7	t	TP		30-40		10
	9	x	pařezina tvrdá		20 (20-40)		10
	9	y	pařezina měkká (včetně VR a DZP)		10-20		10
	1	i	SM ohrožený		60-80		20-30
	3		BO běžné kvality		120 (100-130)		20-30
21	5		DB běžné kvality		130 (110-150)		20-30
Exponovaná stanoviště	5	n	DB nekvalitní		110 (80-120)		20-30
nižších poloh	7		listnatý		80 (60-90)		20
	7	a	AK		60-80		20
	8		DZP běžné kvality		20-50		20
	9	x	pařezina tvrdá		20 (20-40)		10
	1	i	SM ohrožený		60-80		20-30
	3		BO běžné kvality		110 (90-130)		20-30
23	5		DB běžné kvality		130 (110-150)	66	20-30
Kyselá stanoviště nižších	5	n	DB nekvalitní		110 (80-120)		20-30
poloh	7		listnatý		70 (60-90)		20

66

Hospodářské soubory Pro kategorie lesů ochranných

- 01 Mimořádně nepříznivá stanoviště
- 02 Vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace
- 03 Lesy v klečovém lesním vegetačním stupni

67

67

Hospodářský soubor – schéma označení

Kategorie	1. Číslo Poloha	2. Číslo Edafická řada	3. Číslo Porostní typ (dřevina)
hospodářské	1-5	lichá	1-smrk 2-jd
zvláštního určení		sudá	3-bo .
ochranné		01 02 03	. . .

68

68

Rámcové směrnice hospodaření

Rámcové směrnice pro příslušný HS

- **Hospodářský způsob**
 - **Tvar lesa**
 - **Obmýtlí**
 - **Obnovní doba**
 - **Obnovní číslo**
 - **Cílová druhová skladba**
- ❖ **Zásady obnovy lesa**
 - ❖ **Zásady výchovy**
 - ❖ **Ohrožení porostů**
 - ❖ **Funkce lesa hlavní, vedlejší**

69

69

Přírodní lesní oblast		30 – Dražanská vrchovina			
Hospodářský soubor		Cílové hospodářství 46 – Účelové hospodářství oglejených stanovišť středních poloh Účelové smrkové hospodářství oglejených a podmáčených stanovišť středních poloh			
461					
Soubory lesních typů		3V, 4V, 3O, 4G, 5G			(ha) 52,41
Kategorie lesa		Hospodářský tvar		Hospodářský způsob	
les zvláštního určení		vysoký		pP, (pN) Podrostití, (násečný)	
Základní ustanovení (zákon č.289/1995 Sb.)					
Maximální velikost holé seče (§31,odst.2)		1 ha	Obmýtlí		100
Maximální šířka holé seče (§31,odst.2)		2 x průměrná výška	Počátek obnovy		81
Doba zajištění lesních porostů (výjimka - §31,odst.6)		9 let	Minimální podíl MZD		25 % (výjimka 15% -vytl. č. 84/96 Sb. § 10, odst. 3)
Minimální počty prostokofenného sadebního materiálu (tis. ks/ha) (Příloha č.8 k vyhlášce č.82/1996 Sb.)		Mellorační a zpevňující dřeviny (Příloha č.4 k vyhlášce č.83/1996 Sb.)			
SM 3,5 , JD 5 (3), BO 8, DB a BK 8 (4), LP,JV a JS 4, BR a OS 3, JDO 2		3,4V, 3O: DB,BK,JD,LP,JV,JS,JL,JDO,HB 4O: +BR,OS / 4G: +OL			
Cílová druhová skladba:		ALT.: SM 6, JD 2, DB 1, (BK,LP,KL) 1, JS, JL, JDO ALT.: DB 6, JD 2, BK 1, LP 1, KL, JS, JL		Maximální podíl GND: MD 5-10%, DG a JDO + až 2%	

70

70

Odhylky od modelu:	
Porosty ostatních listnáčů : obmýlí 90 r., obnovní doba 20 let.	
Obnovní postup:	
Okrajové a pruhové clonné seče pro přirozenou obnovu s fazením proti směru převládajících větrů . V případě zabuřených stanovišť kategorie O,V náseky a podsadby, DB, BK, LP a JD vnášet do předem určených skupin v předstihu, u JD dosáhnout dostatečného zastoupení, míšení dřevin skupinové i jednotlivé.	
Způsob obnovy:	
Předpoklady pro přirozenou obnovu u SM, JV a JS průměrné, u BK podprůměrné. Umělá obnova vyvíšenou sadbou po obnově odvodňovací sítě (vyčištění příkopů, případné doplnění sítě).	
Péče o kultury:	
Ochrana proti bušení a zvěři. Úprava druhové skladby nárostů.	
Výchova porostu:	
	Zaměření na kvalitu a stabilitu porostu. Porostní výstavba – horizontální struktura zapojená až mírně uvolněná, vertikální výstavba středně diferencovaná.
- mladé	: Intenzivní zásahy s uvolněním nejstabilnějších a nejkvalitnějších jedinců, péče o dlouhou zelenou korunu a kvalitní zakořenění, dalšími zásahy v úrovni vytvářet volnější zápoj, včasné rozčlenění porostů. Podpora MZD a kvalitních přimíšených cílových dřevin. Včasné založení zpevňovacích pásů u intenzivně nevychovávaných porostních skupin SM. Prořezávky a první probírky v listnatých a borových porostech negativním výběrem v úrovni a nadúrovni odstraněním netvárných a poškozených jedinců, šetřit podúroveň.
- dospívající	: Úrovňové zásahy na podporu cílových nejstabilnějších a nejkvalitnějších stromů (cca 500 na 1 ha) a MZD.

71

71

Opatření ochrany lesů:	
Silné ohrožení zamokřením, větrem i sněhem, mrazovými polohami, poškození hnilobou. Dbát na včasné zpevnění porostů – rozluky, odluky, závory, obnova postupným krytím v mýtinách člancích, budovat odolné porostní pláště a okraje. Návětné okraje v šířce 30-50 m ponechat a domýtlit až v závěru obnovy. Výchovou a vhodnými obnovními postupy bránit silnému zamokření a negativnímu vlivu mrazových poloh. Traktorové příložování provádět pouze v suchém nebo zimním období, kdy nedochází k poškození půdního povrchu. Nutné je úprava již vzniklých kolejí a rýh, také cesty je třeba chránit před podmačením a erozí. Po těžbě se vyčistí stávající odvodňovací příkopy, popř. se doplní dočasnými brázdami v rámci přípravy půdy nebo se zřídí nová odvodňovací síť dle potřeby.	
Meliorace:	
Biologická při dodržení obnovních postupů, způsobu výchovy a cílové druhové skladby dřevin. Silně zamokřelé lokality odvodňovat při obnově. Výstavbu melioračních systémů možno uskutečnit pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody a krajiny.	
Zajištění mimoprodukčních funkcí lesa:	
Funkční potenciál průměrný až nadprůměrný, desukční ekologická funkce – zajištěna existencí stanoviště vhodného, stabilního a zapojeného porostu. Spočívá v odsávání vody porosty a odvádění přebytečné vody z půdního profilu. Ekologická stabilita podprůměrná až průměrná v závislosti na příměsi listnáčů. V CHKO Moravský kras souběh s funkcí ochrany přírody, při plánování cílové druhové skladby ve 2. zóně preferovat listnatou alternativu.	
ÚSES:	
Hospodaření podle návrhu opatření v prvcích schválených územně plánovací dokumentací. Ochrana původní fytoocenózy, jemnější způsoby hospodaření, podpora druhové diversity. Vytvoření a podpora vertikálního členění, maximální podpora všech listnáčů. V prvcích ÚSES zvýšené % MZD. Nevysazovat geograficky nepůvodní dřeviny.	
Doporučené těžební - dopravní technologie:	
Rozčlenění při prvcích zásazích, nejpozději při výšce porostu 10 m. V mlazijných linky po 10 – 30 m. š. 2,3 m, v tyčovinných rozestup 40 – 80 m. š. 3 – 4 m. Technologie šetřící půdní povrch a přirozené zmazání – LKT s nízkotlakými pneumatikami, kůň, lanové dopravní zařízení zvláště na neúnosných terénech , rozestup linek 60 – 100 m. V porostech s přirozenou obnovou a na plochách s clonnými sečmi pohyb prostředků pouze po linkách.	

72

72

PDV

Konec

73

73